

POSUDOK OPONENTA

na inauguračné konanie doc. Mgr. Eriky Zemkovej, PhD.

z Univerzity Komenského, FTVŠ UK v Bratislave v študijnom odbore

8.1.5. športová kinantropológia

Viac ako pätnásťročná pedagogická prax a intenzívna vedeckovýskumná činnosť, bohatá publikačná činnosť najmä v zahraničí a jej ohlasy, ako aj evidentná vedecká škola, metodická, pretekárska, odborná a prednášateľská prax oprávňujú doc. Mgr. Eriku Zemkovú, PhD. podať žiadosť o menovacie konanie za univerzitnú profesorku v študijnom odbore športová kinantropológia.

Uchádzačka k svojej žiadosti predložila všetky relevantné materiály podľa vyhlášky č. 6/2005 Z.z. MŠ SR z 8.12.2004, čím splnila všetky formálne podmienky na začatie inauguračného konania. Záverom konštatujem, že dokladový materiál spĺňa podmienky smernice dekana FTVŠ UK „Kritériá na získanie titulu profesor“ schválené pre FTVŠ UK Vedeckou radou UK dňa 16.02.2009. Chvályhodná je najmä tá časť materiálu, ktorá charakterizuje najdôležitejšie vedecké výsledky uchádzačky na viac ako 20 stranách textu.

Kvalifikačné predpoklady uchádzačky:

- Viac ako 15-ročná kontinuálna pedagogická prax vysokoškolského pedagóga, z toho 6 rokov na funkčnom mieste docentky na Katedre športovej kinantropológie FTVŠ UK.
- 25.02.1999 získala vedecko-akademickú hodnosť, PhD., v odbore športová kinantropológia na FTVŠ UK v Bratislave za dizertačnú prácu „Štruktúra športového výkonu v karate.“
- S účinnosťou od 1.5.2007 získala vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore športová kinantropológia po obhájení habilitačnej práce „Fyziologické mechanizmy narušenia stability postoja po zaťažení.“

POSUDZOVANIE JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ČINNOSTÍ:

1. *Pedagogická*

Pedagogická prax inaugurantky je spojená s katedrou gymnastiky, kde vyučovala predmet „Teória a didaktika športovej špecializácie – karate a najmä s katedrou športovej kinantropológie, kde vyučuje predmety na Bc. aj Mgr. stupni štúdia (Antropomotorika, Diagnostika trénovanosti, Fyziológia telesných cvičení) a na doktorandskom stupni štúdia (Motorické učenie, Diagnostika a výskum koordinačných schopností, Fyziologické základy koordinačných schopností, Štandardizácia funkčných a motorických testov).

Okrem toho prednáša na doktorandskom štúdiu uvedené predmety aj v anglickom jazyku. Pre zahraničných študentov v rámci programu Erasmus prednáša predmety Kinanthropology, Human performance testing.

Vyvíja prednáškovú činnosť aj v Trénerskej akadémii FTVŠ UK a v telovýchovnom hnutí vo vzdelávacích projektoch trénerov.

Doc. Zemková viedla viac ako 40 diplomových a záverečných prác, má piatich ukončených doktorandov po úspešnej obhajobe dizertačných prác (Peter Miklovič, PhD., Zuzana Kováčiková, PhD., Peter Zagyi, PhD, Peter Macko, PhD., Matej Vlašič, PhD.). Ďalší štyria doktorandi sú po dizertačnej skúške. Všetci spolupracovali a spolupracujú na riešení vý-

skumných projektov, ktoré vedie doc. Zemková a výsledkom sú spoločné výstupy, ktoré sú dôkazom vedeckej školy uchádzačky o profesorský titul.

Doc. Zemková má za sebou celý rad prednášok na zahraničných univerzitách v USA, Chorvátsku, ČR, Fínsku, Kostarike, Rakúsku a na ďalších.

Je členka skúškových komisií pre štátne skúšky v bakalárskom, magisterskom a v doktorandskom štúdiu na FTVŠ UK a spolugarantkou študijného programu.

Jej študenti dosahujú popredné umiestnenie v rámci ŠVOUČ na fakultných aj celoštátnych kolách, resp. na medzinárodných vystúpeniach.

2. Vedeckovýskumná a publikačná činnosť

Všestranný pedagogický profil doc. Zemkovej dopĺňa ešte výraznejší vedeckovýskumný a publikačný profil. Publikovala viac ako 200 vedeckých a odborných publikácií z čoho je 90 zahraničných. Bohatý je aj zoznam ohlasov (382), z toho 134 v zahraničí, pričom 21 je v registrovaných citačných indexoch.

Za veľmi významnú oblasť výskumu uchádzačky považujem posudzovanie disjunktívnych reakčno-rýchlostných schopností pomocou testu agility, v ktorom výrazne prispela k stanoveniu jeho konštrukčnej validity. Podľa nej sa dá tréningom najvýznamnejšie ovplyvniť lokomočná bežecká zložka oproti senzorickej a rozhodovacej. Zistila významný vplyv na senzomotorický výkon z hľadiska počtu podnetov, vzdialenosti mét, vykonávania hornými a dolnými končatinami, tvaru a farby podnetov, predchádzajúceho fyzického zaťaženia, motívácie, športovej špecializácie a ďalších faktorov.

Výrazné výsledky v oblasti rozvoja poznania dosiahla uchádzačka hodnotením rovnováhových schopností najmä prostredníctvom testu stability postoja pod vedením prof. Hamara. Zistila, že stabilita postoja závisí od intenzity predchádzajúceho fyzického zaťaženia a jeho pohybovej štruktúry, od športovej špecializácie, od charakteru cvičenia, od dĺžky trvania zaťaženia a od ďalších faktorov. Zistila, že intenzívne opakované zaťaženie vo forme vertikálnych výskokov negatívne ovplyvňuje presnosť vizuálnej, spätnoväzbovej kontroly pohybu ťažiska, ale ďalšia intenzifikácia už nezvyšuje hodnoty času reakcie, vzdialenosti a rýchlosti presunu ťažiska v stojí. Výsledky smerujú k poznaniu, že intenzívne výskoky ovplyvňujú viac senzorické ako motorické funkcie.

Skúmanie vplyvu sensorických cvičení na motorické prejavy športovcov je ďalšia oblasť, kde uchádzačka preukázala významné výsledky. Napr. že spätnoväzbová kontrola uplatňovaná v špeciálnom senzomotorickom cvičení vedie k dočasnému zlepšeniu pozornosti regulácie pohybu ťažiska tela v požadovanom smere. Cvičenie v trvaní 20 min. ovplyvňovalo presnosť regulácie ďalších 15 min. po ukončení cvičenia. Podobný vplyv zistila využívaním balančných cvičení na pohyblivých platformách. Všetky zistenia majú aj praktický význam v smere diagnostikovania, ale aj rozvoja špecifických koordinačných schopností v športovej príprave, ale aj v rehabilitácii pacientov po úraze alebo po chirurgickom zákroku.

Doc. Zemková má za sebou významné vedeckovýskumné pobyty na renomovaných univerzitách. Počas týchto pobytov nielen prednášala, ale aktívne sa zapájala do výskumných projektov napr. v Michigane, Bostone, Aberdeene, Viedni, Jyväskylä. Výsledkom sú spoločné výstupy a ohlasy s renomovanými zahraničnými pracovníkmi v odbore kinantropológie, fyziológie, rehabilitácie, športovej medicíny.

3. Spoločenská aktivita

Táto oblasť dokresľuje komplexnú osobnosť inaugurančky, ktorá sa angažuje v oblasti športovej praxe ako metodická a odborná pracovníčka. Pôsobí vo vedeckých agentúrach ako posudzovateľka projektov a ich výstupov. Je členkou redakčných rád, odborných komisií, vedeckých spoločností. Pracuje ako konzultantka, organizátorka vedeckých a odborných podujatí, má bohaté skúsenosti s posudzovateľskou a poradenskou činnosťou. Pravidelne sa zapája do organizovania vedeckých a odborných konferencií a ďalších podujatí.

Uchádzačku poznám od študentských čias na našej fakulte ako zodpovednú, cieľavedomú, pracovitú, kritickú a sebakritickú, ambicióznou, odborne a vedecky fundovanú osobnosť s pedagogickým zanietením a prístupnosťou zo strany študentov aj kolegov.

Záver

Doc. Mgr. Erika Zemková, PhD., vo svojej vedeckej práci prináša nové poznatky obohacujúce teóriu športovej kinantropológie a vedy o športe. Dosahuje originálne výsledky, ktoré sú známe doma i v zahraničí. Vyprofilovala sa vo významnú osobnosť v svojom odbore, ktorý aktívne ovplyvňuje a rozvíja. Dosiahla medzinárodné uznanie a má zakotvenú vedeckú školu. Jej pedagogická, výskumná, organizátorská, riadiaca a spoločensko-odborná úroveň spĺňa všetky požiadavky na úspešnú inauguráciu v študijnom odbore športová kinantropológia. Scientometrické ukazovatele a predložené ďalšie materiály jednoznačne spĺňajú kritériá akreditačnej komisie, VR UK, VR FTVŠ UK a zákonom stanovené požiadavky.

Na základe predložených materiálov, osobného poznania aktivít a výsledkov inaugurančky odporúčam VR FTVŠ UK udeliť doc. Mgr. Erike Zemkovej, PhD., akademickú hodnosť profesor v študijnom odbore 8.1.5. športová kinantropológia.

Bratislava 15.02.2013

Prof. PaedDr. Tomáš Kampmiller, PhD.
oponent